

Tegevusaruanne 2007

Algus 01. jaanuar 2007. aasta

Lõpp 31. detsember 2007. aasta

Ettevõtte nimi:	Eesti Liikumispuudega Inimeste Liit
Registreerimisnumber:	80067455
EMTAK kood:	91338
Aadress:	Endla 59, Tallinn 10615
Telefon:	6720 223
E-mail:	*protected email*
Juhatuse liikmed:	Ants Leemets (esimees) Kristi Viisimaa Tauno Viljat Tiia Sihver Küllli Urb Jüri Järve Heldur Otsa
Tegevjuht	Auli Lööke
Audiitor	Tarmo Leheste
Põhitegevusala	Liikumispuudega inimeste huvide esindamine ja kaitsmine
Omandivorm	Mittetulundusühing

Eesti

Liikumispuudega Inimeste Liidu 2007.a. tegevusaruanne

Eesti

Liikumispuudega Inimeste Liidu (ELIL) tegevuse

põhikirjaliseks eesmärgiks on Eesti liikumispuudega inimeste inim-, kodaniku-, sotsiaalsete ning majanduslike õiguste kaitsmine ja oma liikmete ja liikmeskonna huvide eest seismine. Tegevuses juhindub Liit põhikirjast, tegevusprogrammist, valitsuse poolt 1995.a. heaks kiidetud invapoliitika üldkontseptsioonist "Puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomise

standardreeglid", Madridi deklaratsioonist ja Budapesti resolutsioonist ning muudest puuetega inimesi puudutavatest seadusandlikest aktidest.

Tegevusprogrammi aluseks on liikumispuudega inimeste inimõigused, inimväärikus, teistsuguse aktsepteerimine. ELILI missiooniks on olla liikumispuudega

inimeste ja nende ühenduste eestkõnelejaks, et aidata kujundada võrdsete võimalustega ühiskonda kõigile. See on võimalik üksnes liikmeskonna teadlikkuse tõstmise ja kaasamisega otsustusprotsessi.

2007.a. prioriteetideks kujunesid:

1. Koostöö teiste Eesti puuetega inimeste organisatsioonidega (Foorum) ja valitsus- organitega (Koostöökogu).
2. Koostöös Foorumiga *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse eelnõu* ja lisakulude määramise instrumendi väljatöötamisest osavõtt (suvi-sügis 2007), eelnõule hinnangu andmine; pensionialiste puudest tingitud lisakulude kompenseerimiseks ette nähtud puudetoetuste tõusu rahastamiseks lisavahendite nõudmine 2008.a. riigieelarves. Suhtlemine võimuorganitega eesmärkide saavutamiseks.
3. Ligipääsetavuse küsimused (s.h. veebiportaalis www.liikumisvabadus.info liikumisvabaduse kaardistamise üle-eestilise projekti jätkamine).
4. Kohtumised äriühingute, riigi- ja omavalitsusorganite esindajatega liikumispuudega inimesi puudutavates küsimustes.
5. Võrgustikusisene infovahetus, avalikkuse informeerimine liikumispuudega inimeste tegevusest ja probleemidest, suhtlemine pressiga.
6. Heategevusprojektides osalemine (Kanal 2 saate *Tantsud Tähtedega* 2006.a saadud annetuse jagamine liikumispuudega lastele ja 2007.a projektis heategevuspartnerina osalemine), mainekujundus.

2007.a. tegevusaruande struktuur

1. Koostöö liikmesühingutega

- 1.1 Infovahetus
- 1.2

Koolitus

2. Koostöö teiste puuetega inimeste organisatsioonidega

- 2.1 Foorum
- 2.2 Ühistegevus ja koostööprojektid

3. Koostöö

seadusloome- ja valitsusorganitega

- 3.1 Koostöökogu
- 3.2 ELILi kohtumised poliitikutega ja liikumispuudega inimeste õiguste kaitse
- 4.

Rahvusvaheline koostöö

5. Projektitöö

5.1 Hasartmängumaksu Nõukogu poolt rahastatud projektid (läbi EPI Fondi)

5.2 Muud projektid

6. Avalikkusele

suunatud tegevus

1. Koostöö liikmesühingutega

Eesti Liikumispuudega Inimeste Liitu

kuulub 28 organisatsiooni ligi 3000 liikmega. 2007.a ühinesid Liiduga Ida-Harju Invaühing ja Saue Linna Invaühing. **Üldkoosolek** kutsuti kokku kahel korral. Üldkoosolekul **27.04.2007** kinnitati ELILi põhikirja muudatused, millega viidi põhikiri vastavusse 01.01.2007 jõustunud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kandmise taotlemise ja nimekirjas püsimise korraga. Kinnitati ELILi 2006.a. aastaaruanne ja 2007.a. tegevusprogramm. **23.11.2007** toimunud valimiskoosolekul valis üldkoosolek 7-liikmelise juhatus järgmiseks kolmeks aastaks.

Liidu juhatus koguneb **koosolekule** kord kuus (v.a. juulikuu). Organisatsiooni paremaks informeerimiseks avaldatakse juhatuse koosolekute protokollid lisadega kodulehel. Kodulehel avaldatakse ka üldkoosolekute protokollid, tegevus- ja finantsaruanded. Juhatus on seadnud eesmärgiks olla oma tegevuses liikmetele võimalikult avatud ja läbipaistev.

1.1 INFOVAHETUS

ELIL kasutab

oma liikmetega infovahetuseks mitmeid kanaleid – telefon, tavapost, e-post, kodulehekül, sellel olev foorum (kõigil ühingutel on interneti kasutamise võimalus), infotunnid.

INFOLEHT on ilmunud alates

1999.a regulaarselt, 2007.a on esimene, mil leht jäi ilmunuta. Ilumise peatamise peamiseks põhjuseks oli lehe sisu ja vormi reformimise vajadus, milleks sobivat projektijuhti ei leitud. Leht ei täitnud oma eesmärki – olla aktuaalne teemade valikult ja tulevikku suunatud – jäädes pelgalt toimuva tagantjärele fikseerijaks. Leht avaldas teavet ELILi ja ELILi liikmesühingute toimunud tegevusest. Enam tuleb kajastada puuetega inimeste probleeme, anda teavet sotsiaalpoliitikast, tutvustada puuetega inimesi puudutavaid seadusakte, rohkem peab olema tulevikku suunatud arutelusid – millisena tahame näha perspektiivis oma võrgustikutööd ja liidu rolli selles.

Seetõttu otsustas juhatus kooskõlastatult EPI Fondiga kasutada Infolehele

eraldatud vahendeid täiendavate koolituste läbiviimiseks. 2008.a on planeeritud leida lehele kompetentne projektijuht ja juba uue nime all seda välja anda, üleminekuetapina nelja korra asemel kaks korda aastas. Lehe ilmumine toimub projektiraha toel.

KODULEHEKÜLG internetis on Liidul aastast 1999. ELILi veebileht asub aadressil www.elil.ee. Veebilehte

täiendatakse ja kaasajastatakse pidevalt (täienes lingikogu ja fotoalbum, lisandus rubriike infofoorumis, esilehele alustati toetajate logode panemist). Lehe külastatavus on suur, 2007. a külastati lehte rohkem kui 232 000 korral. Probleemiks on endiselt kodulehekülje võimaluste vähene ärakasutamine nii püsi- kui operatiivinfo vahendamisel. Puudub küllaldane ingliskeelne info, mis ELILil kui FIMITIC-i liikmel kindlasti olema peaks. 2007.a. aastaks saime veebilehele projektitoetust, mis võimaldab veebimeistri töö mõningast tasustamist. Veebilehe täiendamine ja hooldus jätkub projektiraha toel ka 2008.a.

e-KIRJAVAHEATUS on kiireim viis info edastamiseks.

Kasutusel on oma meililist, millega on liitunud üle saja lugeja. List on asendamatult – aktiivsemad listi liikmed annavad vajalikku tagasisidet mitmesuguste probleemide kohta ja võimaldavad tänu sellele juhatusel paremini elu ja arvamustega kohtadel kursis olla. Liidu juhatus püüab võimalikult kiiresti vajaliku teabe organisatsioonidele saata. Probleemiks on kujunenud vananenud arvutid – lisad ei avane, programmid ei

ühildu, esineb arvutirikkeid. Sellekohase info saamisel saadab tegevjuht infomaterjalid ühingutesse tavapostiga.

INFOTUNNID Infovahetuseks on

leitud aega ühistel kokkusaamistel, kus peale põhiteema või -tegevuse on alati leitud pooltund või tund operatiivinfo edastamiseks (üldkoosolek, koolitused, projektikoosolekud, õppe- ja puhkelaager).

1.2 KOOLITUS

2007.a toimusid järgmised liikmesühingute juhtide/aktivistide koolitused:

1. MTÜ raamatupidamise aasta-aruanne

07.02.07 Tallinn, Endla 59, lektor Elle Märitz, OÜ Märitz ja Ko

Täiendkoolitus: paljude ühenduste juhtidel oli soov enne raamatupidamise aastaaruande koostamist põhitõdesid meenutada, kuna seadused ja nõuded aruande kohta muutuvad kiiresti. Osales 21 juhti ja ühenduste raamatupidamise eest vastutajat.

2. Isikuandmekaitse puudeorganisatsioonis

27.04.07 Tallinn, Endla 59, lektor Merit
Vaim, Andmekaitse Inspektsiooni kontrolliosakonna juhataja

Loengu eesmärgiks oli teada saada, kuidas käituda, et ei satuks andmekaitse seadusega (puudega seonduv kuulub delikaatsete isikuandmete alla) pahuksisse. Kuidas saavad ühendused tegutseda oma põhikirjaliste eesmärkide nimel, mis on seotud üldiselt ja konkreetselt oma puudega liikmete õiguste ja huvide eest seismisel. Väga keeruline teema, paljudele küsimustele jäid ühesed vastused saamata. Kuulajate-küsimajate osales 31 inimest erinevatest puudeorganisatsioonidest.

3. Mis juhtub puudetoetustega aastast 2008? (infotund

koostöös Tallinna PIKiga)

03.10.07 Tallinn, Endla 59, lektor Riina
Riisalo, Sotsiaalministeeriumi peaspetsialist

Infotunnis tutvustati *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse* eelnõud ja kavandatavaid muudatusi kehtivaga. Huvi teema vastu väga suur, eriti, mis puudutab eakaid. Paljud selgitused jäid ebakonkreetselt, kuna seaduse eelnõust lõpliku variandini on veel pikk maa.

Osales
61 kuulajat erinevatest puudeorganisatsioonidest.

4. Kas kirjutada õigesti või õieti?

26.10.07 Tallinn, Endla 59, lektor Ene Sepp,
Addenda OÜ

Keelekoolitus, mille eesmärgiks oli anda nõu, kuidas korrektselt ja keelereegleid järgides vormistada ametlikke kirju, protokolle, koostada pressiteateid jne. Kirjakeele normid on kiires muutumises, samas on iga dokument, mis saadetakse, organisatsiooni visiitkaart.

Osales
24 inimest, tagaside väga positiivne, koolituse läbinud said tunnistuse.

5. Telefonimüügi operaatorite koolitus

26.-28.10.07 Tallinn, Endla 59, koolitaja Kristel Kruus,
Starman AS telefonimüügi juht

Ametikoolitus konkreetselt neile, kes huvitusid Starman AS tööpakkumisest liikumis- puudega inimestele. Registreerus 10 inimest, kellega Starman viis läbi eelvestluse. 2-päevasele koolitusele tuli 5 inimest, kes soovi ja huvi jätkumise korral said kodus töötamise võimaluse telefonimüügi operaatorina.

6. Mida uut toovad 2008.a. seadusemuudatused puuetega inimestele?

23.11.07 Tallinn, Endla 59, Riho Rahuoja, SoMi perepoliitika ja sotsiaalala kantsler,

Merle

Malvet, SoMi sotsiaalkindlustuse osakonna juhataja,

Anne

Rähn, SoMi hoolekande osakonna nõunik

Infotunnis jagasid rohkearvulisele kuulajaskonnale infot *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses* toimuvatest muudatustest ja kavandatavast edaspidisest tööst seadusega sotsiaalministeeriumi pädevad ametnikud. Anne Rähn tutvustas kavandata vaid muudatusi sotsiaalhoolekande seaduses, mis on plaanitud jõustuma 01.01.09.

Kuulamas ja küsimusi esitamas oli 59 inimest.

6. Etikett ja protokoll. Kuldsed käitumisreeglid

14.12.07 Tallinn, Endla 59, lektor Piret Saluri, Vabariigi Presidendi protokollilülem 1995-2002

Koolituspäeval oli põhirõhk heade kommete ja etiketinormide tundma

õppimisel külaliste vastuvõtmisel, kohtumiste ja muude ametlike ürituste korraldamisel ning neil osalemisel. Kutsete-tänukirjade kirjutamine, esitlemine ja pöördumised, ettevalmistused ametlikeks kohtumisteks, lauakombed, kingitused ja nende üleandmine jne.

Osalet

33 inimest, tagaside väga positiivne, koolituse läbinud said tunnistuse.

2. Koostöö teiste puuetega inimeste organisatsioonidega

2.1 FOORUM

Taustainfo:

6.09.03

toimus ELILi kohtumine sotsiaalministriga, kus otsustati moodustada Koostöökoda puuetega inimeste probleemide lahendamiseks. ELILi poolt tehti ettepanek Pimedate Liidule, Kurtide Liidule, Vaimupuudega Inimeste Tugiliidule ja EPI Kojale moodustada ühiselt esindus (Foorum) osalemiseks Koostöökojas.

FOORUMI tegevus 2007. aastal:

- 2 Koostöökogu protokollitud koosolekut (20.03.07, 16.10.07);

- 7 Foorumi protokollitud koosolekut (24.01.07, 08.02.07, 08.03.07, 25.04.07, 04.07.07, 28.09.07, 22.10.07);
- Kohtumine president Ilvesega tutvustamaks erivajadustega inimeste igapäevase toimetuleku ja eneseteostusega seotud probleeme (28.02.2007)
- Kohtumised poliitikute ja ministeeriumi ametnikega lobitöö käigus (täisealiste inimeste puudetoetuste 37,5% tõusu nõue alates 01.01.2008 ja lisaraha 2007.a lisaeelarvest

abivahendite järjekordade likvideerimiseks);

- 2 pressiteadet avalikkuse informeerimiseks Foorumi kohtumisest presidendiga ning ametnike ja poliitikutega seoses puudetoetuste tõstmise nõudega;
- mõjutustegevus ja kohtumised erakondade esindajatega seoses 2007.a Riigikogu märtsivalimistega, valimisplatvormide sisuline analüüs puuetega inimeste aspektist;
- pöördumised ja kirjavahetus poliitikutega seoses puudetoetuste tõusu nõudega;
- osavõtt sotsiaalministeeriumis *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse eelnõu* ja lisakulude määramise instrumendi väljatöötamisest (suvi-sügis 2007), eelnõule hinnangu andmine;
- Foorumi toetus ettepanekutele, mida EPI Koda tegi kevadel *Perekonnaseaduse* eelnõusse seoses ülalpidamiskohustuse paragrahvidega. Ettepanekute täiendav saatmine ka RK sotsiaal- ja õiguskomisjonile ning sotsiaalministrile seisukoha võtmiseks (01.10.07);
- arutelu rehabilitatsiooniteenuse kavandatavate uuenduste üle (PITRA projekt) (25.04.07)
- osavõtt Astangu Kutser rehabilitatsioonikeskuse komisjoni tööst, kohtumine direktori kandidaadi M. Rulliga, kes tutvustas oma nägemust Astangu tulevikust (05.07.07);
- Kodanikuühiskonna Sihtkapitali kontseptsiooni arutelu, kohtumine sel teemal A. Laiusega (04.07.07);
- võrgustiku informeerimine Foorumi tööst, kohtumistest poliitikutega; kohtumised puuetega inimeste organisatsioonide esindajatega tutvustamaks Foorumi tegevust;
- suhtlemine meediaga:
Puudega inimesed ootavad lisaraha (Postimees 11.04.2007)
Jälle segadus rahadega (Linnaleht 28.08.2007)
Puudega inimestele peavad abivahendid olema tagatud soodustingimustel (Eesti Päevaleht (23.09.2007)
Puudega inimesi kurvastab riigi poliitika toetuste tõstmisel (Postimees 27.09.2007) *Puuetega Inimeste Koda: hinnatõus nullib riigipoolse toetuste kasvu* (Eesti Päevaleht 11.12.2007)

FOORUMI tegevuse

tulemused 2007.a (ettepanekute arvestamine vastuvõetud seadus-aktides):

1. Aasta põhiline raskuspunkt oli tööloPISTSi eelnõuga. Tööealiste puudetoetused tõusid 30%. Ei saavutatud puudetoetuste tõusu pensionialistele, samuti jäid välja rahaliste vahendite puudumisel mitmed kavandatud toetuseliigid.

Riigikokku läinud eelnõus arvestati juba üle-eelmisel aastal tehtud ettepanekut – kaotada toetuste väljamaksmisel ülempiir. Arvestati ettepanekut kaotada töötamistoetuse maksmisel vanusepiir.

2. Sotsiaalministri määramise nr. 79 (14.12.2000) Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimustel eraldamise tingimused ja kord viiakse sisse uued piirlimiidid inkotoodetele – 90 tk kuus inimese kohta.

3. Perekonnaseaduse eelnõu (55 SE II-I) – ettepanek tuua välja erijuhud, mil osa ülalpidamiskohustusi võtavad enda kanda riik ja omavalitsused, ei arvestatud.

4. 06.11.2007 toimus Foorumi liikmete kohtumine Riigikogu sotsiaal- ja rahanduskomisjoni liikmetega, kus saavutati suusõnaline kokkulepe lisaelarvest 7,5 miljoni krooni eraldamiseks abivahendite järjekordade likvideerimiseks. Kokkuleppest hiljem taganeti, raha ei eraldatud.

5. Positiivseks võib lugeda sisulist kokkulepet ministeeriumiga, et Astangule tuleb abivahendite kompetentsikeskus. Ettepanek selleks tehti 23.05.07 toimunud puudetemaatilisel kevadmessi abivahendite-alasel ümarlaual.

Foorumil

oli 2007.a. töökoosolekuid seitse, paljud

jooksivad ja kiireloomulised küsimused
kooskõlastati operatiivselt kas meilitsi või telefoni teel.

2.2 ÜHISTEGEVUS JA KOOSTÖÖPROJEKTID PUUETEGA INIMESTE ÜHENDUSTEGA

**1. Võitlus Tallinna Ankru 1 tänava
kohandatud korteri eest, mida taheti eraldada mittepuudega inimesele (jaanuar-
märts
2007).**

Ühistegevus

tõi võidu, korter jäi Tallinna liikumispuudega inimestele. Lai meediakajastus.

Edu põhjused:

1. Tallinna

LIÜ, Tallinna PIK ja ELIL panid seljad kokku ja tegutsesid ühtse jõuna.

Tegevus oli kooskõlastatud ja ülesanded jaotatud. Pressiteated ja pöördumised tehti ühiselt, et sõnumi jõud oleks suurem. Tekkis kirjavahetus meedia ja linnavõimu esindajatega. Piketivalmidus oli 100%-line, linnavalitsusest selleks ametlik luba võetud.

Pressiteated:

31.01.2007

Tallinna Linnavalitsus lõi ohtliku pretsedendi (Tallinna PIK ja ELIL)

21.02.2007 Liikumispuudega inimestelt tahetakse ära

võtta korterit (Tallinna LIÜ, Tallinna PIK, ELIL)

01.03.2007

Avalik kiri Tallinna linnavõimu esindajatele (Tallinna LIÜ, Tallinna PIK, ELIL)

07.03.2007 Tallinna

Linnavalitsus jätab Ankru tänava invakorteri liikumispuudega inimesele (Tallinna LIÜ, Tallinna PIK, ELIL)

2. Koostöö

Tallinna volikogu opositsiooniga. Liikumispuudega inimeste muret mõistis ja nende jaoks ebaõiglase otsuse muutmist toetas volikogu opositsioon. Tallinna volikogu jõudude vahetuse korral on Keskerakonna kasuks, mistõttu (eriti arvestades valimiseelset aega) oli opositsioon väga aldis liikumispuudega inimeste korteriprobleemile tähelepanu pöörama. SDE ja IRL fraktsioonid üllitasid toetavaid pressiteated ja esinesid sel teemal meelsasti meedias. Põhimõtteliselt võeti küsimus kaks korda opositsiooni ja meedia survele volikogu päevakorrast maha.

3. Neljas võim riigis – meedia. Tallinna Ankru tänava invakorteri eraldamisega seonduv tekitas laialdase meediakajastuse ja avaliku diskussiooni. Puudega inimesed andsid selge signaali, et oma õiguste eest ollakse valmis seisma protestiaktatsioonideni välja.

31.01.07 Postimees Puuetega

inimesed taunivad invakorteri andmist tervele

22.02.07 Postimees Linn

annab puudega inimese korteri tervele

02.03.07 Päevaleht Linnal

on endiselt plaan puudega inimesele kohandatud korter tervele anda

02.03.07 Postimees Tallinn

tahab anda invakorteri mittepudega inimesele

02.03.07 Õhtuleht Isamaaliitlased

süüdistavad Keskerakonda invakorteri andmises Kaliningradi elanikule

07.03.07 Postimees Tallinn

jätab invakorteri puudega inimesele

2. 27.03.07

Tallinna PIKi ümarlaud, kus ELILi tegevjuht andis

ülevaate Foorumi tööst, invapoliitika suundadest, PISTSi hetkeseisust jm aktuaalsest.

3. Eesti

Parkinsoniliidu juhtkonna koolitus Pühajärvel 28.-29.11.2007

ELILi tegevjuht osales Parkinsoniliidu koolitusprojektis, juhtides 29.11.07 vestlusringi teemal *Juhtimiskogemusi organisatsioonilt organisatsioonile*. Praktilise töö kogemuste vahetamine on kasulik ja huvitav mõlemale poolele.

4. SA Liiklusohvrite

Toetusfondiga teabepäeva „Tea oma võimalusi” planeerimine.

Projekti kirjutamist nõustas Liidu tegevjuht, teabepäev planeeritakse läbi viia 2008.a jaanuaris. ELILi ülesandeks jääb abistamine korralduslikus küljes ja teavitustöö.

3. Koostöö seadusloome- ja valitsusorganitega

3.1 KOOSTÖÖKOGU

(Foorum + ministeeriumide esindajad)

2007.a. toimus kaks Koostöökogu protokollitud koosolekut.

Sotsiaalministeeriumi ettepanekul on päevakorras olnud kontseptsioonide, tegevuskavade ja seadusemuudatuste eelnõud. Foorumile on tutvustatud ning arvamusi- hinnanguid-ettepanekuid palutud järgmistele töös olevatele dokumentidele:

- *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse eelnõu;*
- *sotsiaalministri määruse nr. 79 (14.12.2000) Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimustel eraldamise tingimused ja kord muutmise määruse eelnõu;*
- *Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise eelnõu (teenuste kirjeldus ja miinimum- nõuded teenustele);*
- *Astangu arengukavale ja tulevikunägemusele.*

Foorumi soovil on päevakorda võetud ja kirjalikud ettepanekute paketid sotsiaal- ministeeriumile üle antud teemadel, mida Foorum on pidanud oluliseks:

- arvamus ja ettepanekud sotsiaalministri määruse nr. 79 (14.12.2000) *Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimustel eraldamise tingimused ja kord* muutmise määruse eelnõu kohta
- *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse* eelnõuga seonduvad probleemid;
- puuetega inimeste igakuiste puudetoetuste tõstmine;
- puuetega inimestele mõeldud eelarveread 2008.a.riigieelarve eelnõus;
- tehniliste abivahendite rahastamine 2007.a. lisaeelarve eelnõus.

2007.a

põhiline tegevus oli seotud *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse* eelnõu ja lisakulude instrumendi väljatöötamisega. Kummagi puhul puudub põhjus rahuloluks.

2008.a

tuleb keskenduda pensioniealiste puudega inimeste olukorrale. Puudub kindlustunne, et 2009.a on omavalitsused suutelised kohustusi eakate suhtes korrektselt täitma. Kehtiv sotsiaalhooletamise seadus ei taga piisavalt vajadustele vastava abi pakkumist kohapeal. Uue sotsiaalhooletamise seaduse vastuvõtmine on planeeritud 01.01.2009. Tuleb ministeeriumi survestada, et vajalikud eelarvelised vahendid planeeritaks kevadel 2008 eakate puudetoetuste tõusuks 2009.a. Töö lisakulude instrumendiga peab hooa jagatuma, kuna alates 01.10.2008 hakatakse tööealistele puudetoetust määrama lisakulude-põhiselt.

Jälgima

peab PITRA raames elluviidava rehabilitatsiooniteenuse pilootprojekti käekäiku, tulemusi tuleb väga põhjalikult analüüsida. Pilootprojekti tulemuste põhjal on kavas põhjalikud reformid rehabilitatsiooniteenuses.

Oluline

on arvestada, et kohe aasta algul tuleb seada väga selged eesmärgid selle suhtes, mida tahetakse saavutada 2009.a riigieelarves. Ettepanekud tuleb esitada kevadel, enne ministeeriumide poolt riigieelarvesse taotluste esitamist. Sügisel, kui eelarve on saadetud Riigikokku, on soovitud tulemusi raskem saavutada.

Endiselt

on äärmiselt oluline lobitöö seadusandjate seas Toompeal. Samuti sotsiaalministeeriumiga probleemide ühine arutamine ning püüd väga komplitseeritud küsimustele puuetega inimeste huve silmas pidavaid lahendusi leida.

Nagu ikka, teeb murelikuks

inimeste nappus, kel oleks aega, suutlikkust ja tahet süüvida probleemidesse ja nende lahendusi otsida. Vaja oleks leida ja kaasata initsiatiivikaid

ja tööks motiveeritud noori. Foorumis osalejate omavaheline infovahetus peab olema tihedam, samuti peavad koosolekud olema korrapärased, muul juhul jääb organisatsioonide-vaheline side nõrgaks ja selle all kannatab ühistöö.

3.2 ELILI KOHTUMISED POLIITIKUTEGA JA LIIKUMISPUUDEGA INIMESTE ÕIGUSTE KAITSE

1. 25.06.07 Kohtumine

majandus- ja kommunikatsiooniminister **Juhan**

Partsiga. Kõne all oli kolm teemat: ühiskondlike ja riiklike ehitiste ligipääsetavus, ühistransport (bussid), raudtee- liiklus. Tehti rida ettepanekuid (ehitistele kasutusloa andmisel tuleb see viseerida ka puuetega inimeste esindaja poolt; riigihangete puhul rangelt jälgida EL direktiivi täitmist, mis nõuab, et linnapiirkonnas kasutamiseks ostetud bussid oleksid ligipääsetavad väiksema liikumisvõimega reisijatele; tasuta sõiduõigus kehtestada ka sügava liikumispuudega isikute (ka laste) saatjatele; vähemalt

ühel vagunil peab olema teisaldatav platvorm, mis katab vahe, mis jääb platvormi ja vaguni vahele jm). Ministeeriumi ekspertide pikk vastuskiri teatas, et meie ettepanekuid on arvestatud pikaajalistes strateegiates, kiireid lahendusi pole.

2.

Haridusminister R. Raua heakskiidul jätkus tugiisiku teenuse osutamine kõrgkoolis liikumis- ja nägemispuudega õppuritele. Teenust finantseerib HTM ja koordineerib ELIL, 2007-2008 õppeaastal saavad teenust kasutada juba 22 tudengit. Teenust kajastas ETV saatesari Puutepunkt oma 04.02.07 saates.

3. 06.06.07 Pöördumine õiguskantsler A.

Jõksi poole. Juhatuse liige Tiia

Sihver pöördus õiguskantsleri poole, kui Taisto bussiliinid lõpetasid 0-hinnaga piletite eelmüügi sügava puudega inimestele. Sekkumine lõpetas Taisto omavolilise tegutsemise, 0-hinnaga piletite eelmüük taastati.

4. 24.09.07 Tapa LIÜ esimehe Laine Valli

kohtuprotsess. L. Valli vaidlustas

Rakvere VEKi puude

raskusastme määramise kohtus. L. Vallit esindas kohtus juhatuse esimees A. Leemets, protsess lõppes võiduga

Sotsiaalkindlustusameti vastu, endine puude

raskusaste (raske puue) ennistati. Laialdane meediakajastus.

29.03.07

Eesti Ekspress Kaalulangus jättis puudega
naise hooldajata

25.05.07

Virumaa Teataja Laine Valli võitleb

õigluse eest

23.10.07

Õhtuleht Mul soovitati
karkudega vanni ronida!

15.11.07

Videvik Inimlikkuse
mõõt

4. Rahvusvaheline koostöö

13.-15.08.07 viibis tegevjuht Invalidiliitto kutsel rahahankimise koolitusel, kus esines külalisena ülevaatega ELILi tegevusest.

15.-17.09.07 viibis tegevjuht Invalidiliitto kutsel Soomes Oulus sealsete invaühingute juhtide sügispäevadel.
Tutvus abivahendite firma Respecta tööga ja Soome abivahendite teenuse süsteemiga.

30.11.07 viibis Soome Invalidiliitto koolitusgrupp Tallinnas, külastas ja tutvus Tallinna puuetega inimeste tegevuskeskusega. Tegevjuht andis kohvilauas ülevaate ELILi viimase aja tegevusest.

23.-26.10.07 viibis tegevjuht koos EPI Fondi juhatajaga Odessas, kus toimus Ukraina invaliidide liidu poolt organiseeritud rahvusvaheline foorum endiste liiduvabariikide puuetega inimeste

ühenduste esindajatega. Eesmärgiks oli arutada, kuidas survestada riikide valitsusi reaalset ellu viima ÜRO Puuetega inimeste õiguste konventsiooni põhimõtteid.

5. Projektitöö

5.1 HASARTMÄNGUMAKSU NÕUKOGU POOLT (läbi EPI Fondi) RAHASTATUD PROJEKTID

2007. aastal saadi HMN poolt finantstoetust läbi EPI Fondi **kuuele** projektile.

1. Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu INFOLEHT

Rahalised vahendid

kasutati juhatause otsusega (protokoll 19.10.07) täiendavate koolituste läbiviimiseks. (Vt. selgitust 1.1 Infovahetus lk 2)

2. Eesti Liikumispuudega Inimeste Liidu veebileht www.elil.ee

Kodulehe

külastatavus on kasvanud, lisandunud on uued rubriigid, infofoorum, miniveebi võimalus ühingutele, võimalus

vahetult leheltp printida ja tagasiside meile saata. Täienenud on lingikogu ja lehe välisilme. Veebimeister otsib pidevalt uusi võimalusi lehe mugavamaks kasutamiseks.

3. Käsmu koolitus- ja puhkelaager 18.-20.06.2007 Lainela

Puhkekülas

Perelaager, millest võttis osa üle 220 inimese. Laagri avamisel esines tervitusega Lääne-Viru maavanem. Laagriäeg oli sisustatud sportliku tegevuse, isetegevuse, käsitöönäituse, ekskursioonide, viktoriini, loterii, laste huvitegevuse ja õhtuse meelelahutusega muusika saatel. Toimus vestlusring RK sotsiaalkomisjoni liikme Ott Lumiga, kirjanik ja kodu-uurija Kalju Saaberiga. Kontserdi andis Gerli Padar. Toimus idamaa võitluskunstide presentatsioon. Seltskondliku osa siduja oli S. Golomb. Lõpetamisel jagati tänukirju ja auhindu.

Sündmus leidis kajastamist Virumaa Teatajas, ELILi kodulehe fotogaleriis meenutab sündmust rohke pildimaterjal.

4. ELILi tänuüritus AASTA TEGU 2006

Üritus toimus juba kuuendat korda, seekord **16.02.07** Tallinna Reaalkooli aulas. Tänuüritusel osales Riigikogu spiiker, taasiseseisvumisaja sotsiaalministrid, erakondade esindajad, koostööpartnerid ja meene saajad-laureaadid. Tänuüritusel tunnustati ja tänati 15 heategijat – eraisikuid, asutusi, organisatsioone – toetuse ja abi eest 2006. aastal. Meiepoolsed esinejad rääkisid kogemustest hariduse omandamisel, tööst vabatahtlikuna, hobidest. Osavõtjaid koos külalistega oli üle 120. Kohtumise lõpetas kohvilaud.

Avalikkust teavitas ELIL pressiteatega. Liidu koduleheküljel on toimunud üritusest väljapanek pildigaleriis.

5. ELILi

liikmesühingute juhtide ja aktiivi koolitus

2007.a. toimus liikmesühingute juhtide/aktivistidele kuus koolitust. (vt. Koostöö liikmesühingutega 1.2 Koolitus lk 3-5)

6. Projekt Infoportaali

liikumisvabadus veebikaart (2007-2008, projektijuht J. Järve) Eesmärgiks on luua kaardirakendus, mis võimaldab infoportaali liikumisvabadus.inva.info.ee andmeid esitada interaktiivsel avalikul interneti veebikaardil.

5.2 MUUD PROJEKTID

1. „Idamaade võitluskunstide harrastus liikumispuudega

inimestele” 01.03.07-28.02.08 Treeningud

toimuvad Tallinna puuetega inimeste tegevuskeskuses (projektijuht K. Kikkas). HMN

rahastuse toel toimuv aastane projekt, millele on plaanis kirjutada jätk. Idamaiste võitluskunstide harrastamine rehabiliteerib liikumispuudega inimesi nii füüsiliselt kui vaimset/sotsiaalselt. Regulaarselt treeningutes käijaid on 10-15 huvilist. Enamus treenijatest kinnitab, et nende füüsiline vorm – koordineatsioon, käeline tegevus – on paranenud. Võitluskunstide kasulikkust tutvustas ETV saade Puutepunkt teles 16.09.2007.

2. Liikumispuudega laste ja noorte laager *Julge elada* 19.-22.07.07

Tõrvaaugul Järvamaal, projektijuht K. Kikkas. Väga hea vastuvõtu osaliseks saanud laager, kus valdavalt viibisid venekeelsed lapsed (10 last vanematega). Pearahastaja oli Heategevusfond Dharma, ka UNICEF Eesti ja Tallinna STA.

Laagri peaesmärgiks oli soodustada erinevate tegevuste kaudu aktiivset ellusuhtumist, samuti anda puuetega lastele ja nende vanematele võimalus omavaheliseks suhtlemiseks vabas õhkkonnas. Liidul on plaanis lastelaager muuta traditsiooniliseks.

3.

Üle-eestiline projekt liikumisvabaduse

kaardistamine veebiportaalis, mida viiakse läbi koostöös kohalike ühingutega, jätkas 2005.a alustatud tööd.

Projekt *Koolitus*

objektide kaardistamise meeskondadele ja koostööpartneritele (2007, rahastas HMN, projektijuht J. Järve). Selle raames on käivitatud ja tehtud tööd:

01.04.2007 käivitus

Viljandis 3-kuuline 100 objekti kaardistamine Viljandi LV rahastusel. Saavutatud on kokkulepe töö jätkamiseks 2008.aastal.

01.05.2007

kaardistati Saue linnavalitsuse rahastamisel 30 objekti.

01.05.2007 käivitus

3-kuuline töö Pärnu LV toel, mille käigus kaardistati 150 objekti.

01.08.2007

kaardistati 2 kuuga 50 objekti Jõgeva LV rahastusel.

01.09.2007 4 kuuga

kaardistati Rakvere LV rahastamisel 100 objekti, kokkulepe on saavutatud töö

jätkamiseks 2008.aastal.

01.10.2007

kaardistati Paldiski LV rahastamisel 50 objekti Paldiski LV rahastusel.

01.03.07-31.12.07

Tallinna kaardistamise jätkuprojekt Tallinna LV rahastamisel.

2007.a luhtusid

läbirääkimised Tartu linnaga, parima variandi leidmiseks jätkuvad need 2008.a.

Eelläbirääkimised on toimunud Hiiumaa Omavalitsuste Liiduga, Saaremaal, Võrus, Põltsamaal, Tapal ja mitmes väiksemas omavalitsuses.

4. Projekt Tallinna kolme turismimarsruudi hindamine ja kaardistamine (2007, Tallinna

Ettevõtlusamet, projektijuht J. Järve). Töö käigus hinnati ja kaardistati kolm Tallinna turismimarsruuti – Toompea, all-linn ja Kadrioru – liikumispuudega inimeste liikumisvõimalusi silmas pidades.

5. Projekt Venekeelse liidese loomine liikumisvabaduse infoportaalile (2007-2008, rahastavad Sotsiaalministeerium ja HMN, projektijuht A. Lööke).

Liikumisvabaduse infoportaal on eesti-, inglise- ja soomekeelne. Eesmärgiks on teha portaal kättesaadavaks ka vene keelt kõnelevatele inimestele.

6. Projekt IT-abi veebileht puuetega inimestele (2007-2008,

rahastab Sotsiaalministeerium, projektijuht K. Kikkas). Üldesmärgiks on parandada IT-alast teadlikkust (sh IT-abivahendite osas) puuetega inimeste seas.

7. Liikumisvabadus.info veebilehe andmebaasi

Tallinna objektide andmete põhjal geoandmebaasi loomine ja kaardikihtide kujundus. Töö tellija ja rahastaja Tallinna Ettevõtlusamet. Detsember 2007, töö

teostaja J. Järve

8. Kõrgkoolis õppivate sügava liikumis- ja

nägemispuudega tudengite tugiteenuse koordineerimine 01.01.07-31.12.07, rahastaja Haridus- ja Teadusministeerium (projektijuht T. Jaansoo).

9. Kanal 2 saade Tantsud tähtedega 01.01.07-31.12.07 Kaks aastat järjest oli ELIL saatesarja

Tantsud Tähtedega heategevuspartner, sihtgrupiks liikumispuudega lapsed. 2006. ja 2007. a annetuse jagamiseks Eesti liikumispuudega lastele moodustati töörühm.

Töörühm tegeleb annetuste jaotamise

reglemendi väljatöötamise ja muude jooksvate küsimustega. Töörühmi otsused kinnitab ELILi juhatus.

Tantsud

Tähtedega 2006 – annetusest (832 560 kr) sai abi 157 last.

Igas Tantsud

Tähtedega otsesaadetes oli kaheksa osalejat Kanal 2 kutsel.

Kutsed ELILi

liikmetele Reval Cup rahvusvahelisele

tantsuvõistlusele tantsuklubilt Revalia (2006,2007).

10. BAPPI tegevustoetus

2007 avardas võimalusi läbi viia ja toetada mitmesuguseid tegevusi/koolitusi.

11. Koostöö

Alexela Oil ASiga. Tankimisteenus Alexela mehitatud tanklates üle Eesti, liikumispuudega inimene ei pea roolist lahkuma, teenindaja tangib auto. Alexela tasuta sooduskaart ELILi liikmesühingute liikmetele. ELILil on Alexelaga koostööleping, mille läbi kaks liikumispuudega inimest töötavad kodus, osutades telefoni teel dispetšerteenust, mis seisneb klientide kõnede vastamises.

6. Avalikkusele suunatud tegevus

ELILi pressiteated:

31.01.2007 Tallinna

Linnavalitsus lõi ohtliku pretsedendi

16.02.2007 Eesti

Liikumispuudega Inimeste Liit jagab tänuüritusel AASTA TEGU 2006 viisteist tänumeenet

21.02.2007 Liikumispuudega inimestelt tahetakse ära võtta korterit

28.02.2007

Vabariigi President võttis Kadrioru lossis vastu puudega inimeste esindajad

01.03.2007 Avalik

kiri Tallinna linnavõimu esindajatele

07.03.2007 Tallinna

Linnavalitsus jätab Ankru tänava invakorteri liikumispuudega inimesele

23.05.2007 Alexela Oil avab

esimese invasõbraliku tankla Eestis

18.07.2007 Liikumispuudega inimesed saavad kõnekeskuses tööd

19.07.2007 Liikumispuudega lapsed ja idamaade võitluskunstid

06.08.2007

Meelis Luks avab täna Rahvusraamatukogus oma 21. personaalnäituse Eestis

21.09.2007

Liikumispuudega inimesed tuletavad meelde valitsuse aastataguseid lubadusi

12.09.2007 Nael kummi, vastne invabuss IRENE!

15.10.2007

AS Kaupmees & KO toetab

liikumispuudega inimesi

06.11.2007 Tallinn kavandab

turismimarsruute liikumisraskustega inimestele

04.12.2007 Tantsivad tähed kogusid

liikumispuudega lastele miljon krooni!

Pea

igale pressiteatele järgnes avalikkuse teavitamine toimuvast kas artikli või nupukesega lehes või raadiousutlusega. Suhteid ajakirjandusega võib heaks hinnata. Heaks vastastikusest kasulikuks koostööks on kujunenud suhted telesarja Puutepunkt tiimiga. Tuntav on avalikkuse suhtumise positiivne nihe puudelisuse teemal, tolerantsi suurenemine ja üldine soov sotsiaalsema riigi

suunas.

Kokkuvõte

2007.a. oli Eesti

Liikumispuudega Inimeste Liidule tegevusrohke. Liit sai palgale võtta veel ühe tegevõtöötaja. Valiti uus juhatus. Foorumi raames tegeldakse suutlikkuse piires puudega inimesi puudutavate probleemidele lahenduste leidmisega ja vastavate ettepanekute tegemisega. 2008.a tuleb seista puudega pensioniealiste eest, jälgida, et nende huve ja õigusi ei kahjustataks.

Avalikkusele

suunatud tegevus on olnud aktiivne, saadud tagasiside positiivne. Meelde jääb

ühine mure ja võitlus Ankru invakorteri pärast. Teeb rõõmu, et pretsedent jäi sündimata, nii on neid lihtsam ka tulevikus vältida. Saavutasime moraalse võidu ja tunde, et suudame enda eest seista ja ühiselt välja minna ühiste huvide eest.

2007.aastast tuleb

positiivsena kindlasti ära märkida kodanikujulgust Laine Valli näitel, kes võitles oma õiguste eest ja võitis. Loodetavasti on see julgustavaks eeskujuks teistelegi oma õiguste eest seismisel.

2007.a oli Liidule

edukas infotehnoloogia-alaste projektide kirjutamise aasta. Ka muudes valdkondades on näha täiendavalt kirjutatud projektide arvu suurenemist ja ka neile rahastuse saamist. See avar dab võimalusi läbi viia mitmesuguseid tegevusi liikmeskonna huvides.

2008.a.

põhiülesandeks kujuneb suure tõenäosusega *Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadusega* edasi töötamine ja sotsiaalhoolekande seaduse eelnõuga tehtav töö. Oluline on sotsiaalministeeriumiga probleemide ühine arutamine ja püüd väga komplitseeritud küsimustele puuetega inimeste huve silmas pidades lahendusi leida.

30.04.2008

Auli Lõoke,

Eesti Liikumispuudega

Inimeste Liidu tegevjuht